

Paweł Witkowski *

Uniwersytet Szczeciński

WPLYW ODRZUCENIA WNIOSKU O OBJĘCIE POLSKIEJ ENERGETYKI DEROGACJĄ NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ NAJWIĘKSZYCH POLSKICH ELEKTROWNI

Streszczenie

Celem artykułu jest – z jednej strony – zaprezentowanie skali wpływu odrzucenia polskiego wniosku o objęcie derogacją polskich przedsiębiorstw energetycznych, a w dalszej perspektywie kosztów, z jakimi borykać się będą przedsiębiorstwa energetyczne w momencie przejścia na system aukcyjny w ramach Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (EU ETS). Z drugiej strony – ukazanie skutków ucieleśnienia koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania mechanizmów internalizacji efektów zewnętrznych na poziomie przedsiębiorstwa (w tym przypadku elektrowni). W artykule obliczono wartość bieżącą przyznanych w ramach derogacji uprawnień dla polskich elektrowni, jak również pokazano rangę tych kosztów, odnosząc je do kosztów uzyskania przychodu (innych niż koszty zezwoleń) czy też do wielkości zysku brutto.

Słowa kluczowe: elektrownie, derogacja, EU ETS, zrównoważony rozwój

* Adres e-mail: pawel.witkowski@wneiz.pl.

Wprowadzenie

W komunikacie „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” wymieniono trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Natomiast w grupie pięciu proponowanych nadrzędnych celów UE wymienia następujący cel: „należy osiągnąć cele 20/20/20 w zakresie klimatu i energii (w tym ograniczenie emisji CO₂ nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki)”¹. Ten enigmatycznie brzmiący cel dalej w dokumencie tłumaczy się jako:

- ograniczenie emisji CO₂ co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r. lub jeśli pozwolą na to warunki, nawet o 30%,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii przez UE do 20%,
- zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%.

Jak można zauważyć, UE traktuje kwestie ekologiczne w sposób priorytetowy, jednocześnie nadając im konkretny – liczbowy charakter. Również Polska priorytetowo podeszła do kwestii zrównoważonego rozwoju, zapisując stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w art. 5 konstytucji.

Większość definicji zrównoważonego rozwoju nawiązuje do ujęcia z raportu Gro Harlem Brundtland², w którym to określa się ten termin jako „zaspokajanie potrzeb dnia dzisiejszego w sposób, który nie ogranicza przyszłym pokoleniom możliwości zaspokojenia ich potrzeb”³. Jak można zatem zauważyć, rozwój zrównoważony nie dotyczy jedynie sprawiedliwości zaspokajania bieżą-

¹ Komunikat Unii Europejskiej *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, Bruksela, 3.04.2010, http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_PL_ACT_part1_v1.pdf (26.09.2012).

² Mimo, że *sustainable development* tłumaczy się jako trwały rozwój, to nie ulega wątpliwości, że nawiązuje on właśnie do zrównoważonego rozwoju.

³ Za J. Kronenberg, T. Bergier, *Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce*, Fundacja Sendzimira, Warszawa 2010, s. 71.

cych potrzeb, ale także sprawiedliwości międzypokoleniowej, a nawet czasem można spotkać się z koncepcją sprawiedliwości międzygatunkowej (David Pearce)⁴. Można zatem uznać, że przyjęte cele są załącznikiem wprowadzania koncepcji zrównoważonego rozwoju, a samo funkcjonowanie Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (EU ETS), oprócz spełniania funkcji internalizacji kosztów zewnętrznych, pełni także funkcję stymulacyjną ku gospodarce efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej⁵. Oczywiście, powolny charakter przemian jest w pełni uzasadniony z punktu widzenia rewolucyjności tych zmian.

Trzeba przy tym zauważyć, że UE jest odosobniona w swych bardzo szczytnych zamiarach. USA i Chiny odpowiadające łącznie za ponad 42% emisji CO₂ wynikającej z działalności człowieka już zapowiedziały, że w pierwszej kolejności będą dbać o zabezpieczenie wzrostu gospodarczego⁶. Warto wspomnieć, że udział CO₂ związanego z działalnością człowieka w bilansie CO₂ Ziemi wynosi niespełna 1%, a ponadto naukowcy do tej pory spierają się o to, czy emisja CO₂ rzeczywiście wpływa na ocieplenie klimatu (wśród nazwisk pojawiają się wybitni naukowcy, w tym zdobywcy Nagrody Nobla), przy czym nawet jeżeli uznają, że CO₂ wywołuje efekt cieplarniany, to pojawiają się głosy fizyków, którzy uważają to zjawisko za pozytywne⁷.

Mimo szczytnych celów zmiana koncepcji rozwoju związana jest z poniesieniem pewnych kosztów. Kosztów tym większych, im bardziej emisyjna jest dana gospodarka. W przypadku polskiego sektora energii elektrycznej, z racji struktury wytwórczej, koszty poniósłby niemal cały sektor. Jak wynika ze statystyk polskiego sektora wytwórczego energii, w 2011 r. w Polsce 88,53% energii pochodziło ze spalania węgla (Polska zajmuje drugie miejsce w UE pod względem udziału węgla w krajowym bilansie paliwowo-energetycznym), w tym 55,66% z węgla kamiennego i 32,87% z węgla brunatnego (dane dotyczą elek-

⁴ *Ibidem*, s. 72.

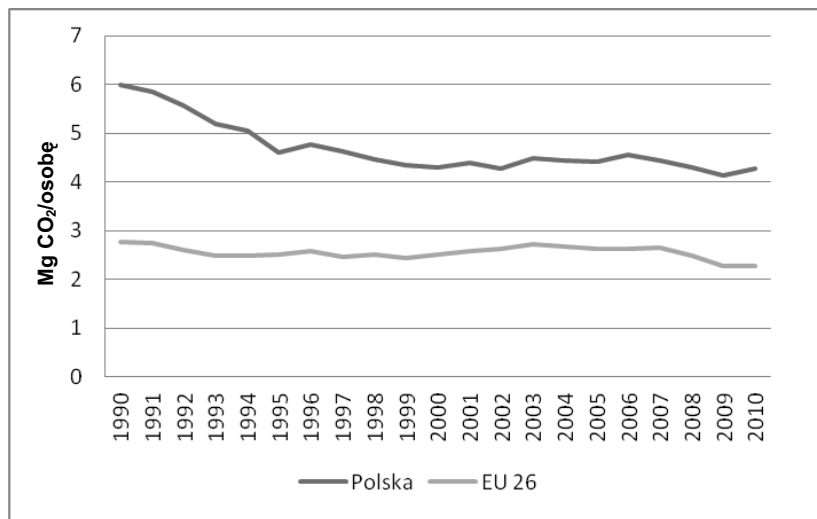
⁵ Jednym z dowodów stymulacyjnego charakteru EU ETS jest chociażby stosowanie tzw. wzorca najlepszych dostępnych technologii przy ustalaniu krajowych planów przydziału. Należy przy tym zauważyć, że wspieranie bardziej efektywnych i czystszych technologii jest często podkreślane w Dyrektywie 2003/87/WE.

⁶ Z. Kasztelewicz, *Wpływ polityki klimatycznej UE na górnictwo i energetykę Polski*, „Zeszyt Naukowy Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk” 2011, nr 81, s. 150–152.

⁷ *Ibidem*, s. 153.

trowni zawodowych)⁸. Na rysunku 1 ukazano różnice w emisyjności polskiego sektora energetycznego i przeciętnej gospodarki EU–26 (EU–27 bez Polski).

Rysunek 1. Emisyjność polskiego sektora produkcji energii elektrycznej i ciepłownictwa na tle średniej z 26 państw UE (Mg CO₂/osobę)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych European Environment Agency i Eurostat.

W ten sposób ukazano z jednej strony problem emisyjności polskiego sektora energii elektrycznej, ale także różnice w wyzwaniach, przed jakimi stanie polska gospodarka, w porównaniu z przeciętną gospodarką EU–26. Jak zauważa Piotr Jeżowski, analizując założenia Mapy Drogowej 2050, w mapie drogowej nie chodzi o obniżenie emisji CO₂, ale o wykluczenie węgla z gospodarki⁹. Wniosek jest jednoznaczny: polskie przedsiębiorstwa energetyczne będą musiały ponieść ogromne koszty, a z racji charakteru ich produktu, koszty poniesie cała gospodarka.

⁸ Raporty roczne z funkcjonowania RB i KSE w roku 2011, http://www.pse-operator.pl/index.php?dzid=171&did=1053#t6_1 (26.09.2012).

⁹ P. Jeżowski, *Koszty polityki klimatycznej UE dla polskich przedsiębiorstw energetycznych*, materiały pokonferencyjne Międzynarodowej konferencji „Przedsiębiorstwa wobec zmian klimatu”, Warszawa 2011.

1. Sytuacja energetyki w trzecim okresie rozliczeniowym EU ETS

Jednym z mechanizmów, dzięki którym UE pragnie zrealizować cel ograniczenia emisji CO₂ co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., jest EU ETS¹⁰, który obecnie jest także najbardziej rozwiniętym systemem handlu emisjami na świecie. Koncepcja zbywalnych uprawnień do emisji stanowi niejako połączenie podejścia podatku Arthura Pigou oraz teorematu Ronalda Coase'a¹¹. Zbywalne uprawnienia do emisji są jednym ze sposobów pozwalających na internalizację efektów zewnętrznych w rachunek sprawcy zanieczyszczeń. Autorem owej koncepcji jest Thomas D. Crocker, który w 1966 r. opisał możliwość jej zastosowania dla producentów nawozów sztucznych na Florydzie.

Pierwszy oficjalny dokument odnośnie do handlu emisjami Parlament Europejski przyjął w 1986 r., a w 1998 r. KE zaproponowała, aby w ramach zdobywania doświadczenia zastosować zasadę *learning by doing* i od 2005 r. wprowadzić system handlu emisjami¹². Ostatecznie proces przechodzenia z systemu rozdziału darmowych uprawnień (ten sposób alokacji zwykło się nazywać *grandfatheringiem*) do systemu aukcyjnego został podzielony na 3 okresy. W pierwszym okresie (2005–2007) udział zezwoleń (EUA) rozdysponowanych poprzez aukcje nie mógł być większy niż 5%, natomiast w drugim okresie (2008–2012) nie mógł być on większy niż 10%. Polska zarówno w pierwszym, jak i w drugim okresie mimo istnienia takiej możliwości, nie zapisała w KPRU (Krajowym Planie Rozdziału Uprawnień do Emisji CO₂) opcji sprzedaży części uprawnień na aukcji. Jedynie w drugim okresie zapisała w KPRU możliwość sprzedania na aukcji niewykorzystanej puli uprawnień z rezerwy przeznaczonej dla nowych instalacji oraz tych, które zaprzestały działalności. W trzecim okresie rozliczeniowym (2013–2020) nastąpi stopniowe przechodzenie z systemu bezpłatnych przydziałów do systemu aukcyjnego. Począwszy od 2013 r. już około 50% zezwoleń ma pochodzić z aukcji. Z przedstawionych powyżej in-

¹⁰ Cel redukcji emisji CO₂ do 2020 r. o 20% w odniesieniu do emisji z roku 1990 r. (w odniesieniu do 2005 r. o 14%) UE dzieli na dwie części: ETS i non-ETS. W ramach systemu EU ETS Unia Europejska pragnie obniżyć emisję o 21% CO₂, a w ramach części non-ETS obniżyć emisję CO₂ o 10% (w odniesieniu do 2005 r.). Przy czym redukcja dotyczy UE jako całości i np. Polska w części non-ETS może zwiększyć emisję o 14%.

¹¹ J. Baran, A. Janik, A. Ryszko, *Handel emisjami*, CeDeWu, Warszawa 2011, s. 14–15.

¹² *Ibidem*, s. 79.

formacji wynika, że począwszy od 2013 r. zmieni się rzeczywistość funkcjonowania przedsiębiorstw objętych systemem EU ETS.

Co często jest powtarzane w dokumentach UE, w trzecim okresie nie dokonuje się żadnych przydziałów bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do jakiegokolwiek formy wytwarzania energii elektrycznej (nie dotyczy energii wytwarzanej z gazów odlotowych)¹³. Istnieje jednak możliwość na zasadzie wyłączenia. Dotyczy ona przydziałów bezpłatnych uprawnień na modernizację wytwarzania energii elektrycznej¹⁴. Aby móc skorzystać z owej sposobności, państwo członkowskie musi spełniać jeden z następujących warunków:

- w 2007 r. krajowa sieć energii elektrycznej nie była pośrednio lub bezpośrednio połączona z siecią systemu połączeń wzajemnych, którą zarządza Unia ds. Koordynacji Przesyłu Energii Elektrycznej w Europie,
- w 2007 r. krajowa sieć energii elektrycznej nie była pośrednio lub bezpośrednio połączona z siecią systemu połączeń wzajemnych, którą zarządza Unia ds. Koordynacji Przesyłu Energii Elektrycznej w Europie, poprzez jedną linię o mocy przesyłowej mniejszej niż 400 MW,
- w 2006 r. ponad 30% energii elektrycznej było wytwarzane z paliwa kopalnianego jednego rodzaju, a PKB na mieszkańca w cenach rynkowych nie przekroczył 50% średniego PKB na mieszkańca w cenach rynkowych we Wspólnocie.

Wniosek trzeba było złożyć do 30 września 2011 r. Polska złożyła wniosek w oparciu o trzeci warunek¹⁵. Decyzja Komisji została wydana 13 lipca i co prawda udzieliła akceptacji dla wniosku derogacyjnego, ale pod warunkiem wprowadzenia do niego szeregu zmian do końca 2012 r. Nie jest jednak jasne,

¹³ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r., art. 10a. Artykuł ten został wprowadzony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z 23 kwietnia 2009 r., art. 1, s. 75.

¹⁴ Wspomniana możliwość wynika z art. 10c Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r. Artykuł ten wprowadzony został Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z 23 kwietnia 2009 r., art. 1, s. 76.

¹⁵ Przygotowany projekt jest wypełnieniem obowiązku wynikającego z art. 10c oraz 10a wcześniej wspomnianej dyrektywy, ale także art. 21 Ustawy z 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, który jest wypełnieniem ustawowej części obowiązku wyżej wspomnianej dyrektywy. http://www.mos.gov.pl/arttykul/7_16943.html (26.09.2012).

czy w wypadku niezgłoszenia satysfakcjonujących Komisję poprawek cały wniosek zostaje odrzucony, czy może wyłącznie jego kwestionowane elementy¹⁶.

2. Koszt zakupu uprawnień do emisji w razie ewentualnego odrzucenia wniosku o tzw. derogację dla energetyki

Koszty, jakie będą musiały ponieść m.in. elektrownie w razie odrzucenia polskiego wniosku, zależą od liczby zaplanowanej bezpłatnej alokacji uprawnień oraz ich ceny. Zakupu uprawnień do emisji można dokonać na organizowanych okresowych aukcjach czy też na rynku wtórnym (np. giełdach, u pośredników). Cena uprawnień wynika zatem po części z konfrontacji popytu i podaży. Po części, ponieważ wynika ponadto chociażby z celów przyjętych przez UE, które mogą ulec zmianie, i jej przyszłych decyzji (np. odnośnie do wykorzystania jednostek CER i ERU do rozliczenia emisji CO₂). Przewidywane ceny EUA i CER przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Przewidywane ceny jednostek EUA i CER
 w latach 2013–2020 (euro)

Przewidywana cena EUA i CER	2013–2020	
	EUA	CER
Barclays Capital	8,95	7,0
Point Carbon	12,0	8,0
Societe General	10,9	5,4
Deutsche Bank	11,3	x
UBS	7,9	x
Średnia	10,2	6,8

Źródło: „Raport z rynku CO₂” 2012, lipiec.

Zgodnie z powyższymi danymi średnia cena EUA w latach 2013–2020 może wynosić 10,2 euro/Mg CO₂, aczkolwiek pojawiają się także bardziej niepokojące prognozy (firma consultingowa Consus szacuje, że po 2013 r. średnia cena EUA wyniesie 15 euro)¹⁷. Warto dodać, że cena zezwoleń EUA na rynku

¹⁶ K. Kłaczyńska, *Konsekwencje decyzji Komisji Europejskiej w sprawie darmowych przydziałów uprawnień dla energetyki*, http://www.cire.pl/pliki/2/DecyzjaKE_Klaczynska.pdf (26.09.2012).

¹⁷ http://energetyka.wnp.pl/bez-interwencji-na-rynku-srednia-cena-emisji-co2-od-2013-r-to-ok-15-euro,160709_1_0_0.html (26.09.2012).

spot podlega znacznym wahaniom (poziom zmienności cen uprawnień EUA w lipcu 2012 r. stanowił 25,6% cenowego minimum miesiąca)¹⁸.

Kolejnym elementem wpływającym na koszty wynikające z odrzucenia polskiego wniosku opartego na sposobności wynikającej z art. 10c Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r., jest planowany przydział bezpłatnych uprawnień. Sporządzony plan rozdziału bezpłatnych zezwoleń z tzw. derogacji dla energetyki można odnaleźć na stronie Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) lub Ministerstwa Ochrony Środowiska. „Oszczędności” wynikające z uzyskania przez Polskę derogacji dla kilku przykładowych polskich wytwórców energii przedstawiono w tabeli 2. W obliczeniach przyjęto przewidywany koszt zezwoleń EUA na poziomie 10,2 euro.

Tabela 2. Koszty zakupu zaplanowanych przydziałów z derogacji dla energetyki dla przykładowych przedsiębiorstw energetycznych

Nazwa instalacji	Suma oszczędności z derogacji w latach 2013–2020 (euro)	PV ($r = 7,7\%^a$) w euro
Elektrownia Bełchatów	814 706 174	650 599 366
Elektrownia Turów	310 680 070	245 645 818
Elektrownia Opole	222 285 739	169 376 368
Elektrownia Kozienice	272 211 097	212 372 506
Elektrownia Dolna Odra	131 543 241	102 776 542
Wszystkie instalacje ujęte w Projekcie przydziału bezpłatnych uprawnień (derogacja dla energetyki)	4 141 700 753	3 230 044 391

^a Przyjęto stopę dyskontową na poziomie średniej geometrycznej kosztów kapitału dla polskich elektrowni wyliczonych przez Aswatha Damodarana (stopa wolna od ryzyka 3,5%, krajowa premia za ryzyko 7,30%), <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/> (26.09.2012).

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Projektu przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w latach 2013–2020*, www.mos.gov.pl (26.09.2012).

Obecna wartość „oszczędności” przedsiębiorstw energetycznych wynikającej z derogacji w przypadku uwzględnienia polskiego wniosku wyniesie prawie 3 mld 230 mln euro. Aby lepiej zaprezentować wielkość owych potencjalnych kosztów, odniesiono je do kilku charakterystyk. W tabeli 3 przedstawiono,

¹⁸ „Raport z rynku CO₂” 2012, nr 4, http://www.kobize.pl/materialy/raportco2/2012/KOBiZE_Analiza_rynku_CO2_lipiec2012.pdf (26.09.2012).

jaką częścią zysku brutto i kosztów uzyskania przychodów (innych niż koszt zakupu nieprzyznaných uprawnień) stanowiłyby koszty zakupu uprawnień w części wynikającej z derogacji przy „naiwnym” założeniu, że spółka osiągnęłaby takie same wyniki w 2013 r. jak w roku 2011, a kurs euro do złotówki wyniósłby 4,2 zł.

Tabela 3. Udział dodatkowych kosztów zakupu EUA w razie odrzucenia wniosku o derogację dla PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA w 2013 r.

Kategoria finansowa	Udział (w %)
koszty uzyskania przychodu (bez kosztów EUA)	0,174
zysk brutto	0,548

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Projektu przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w latach 2013–2020*, www.mos.gov.pl (26.09.2012) oraz Jednostkowego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2011 r. przedsiębiorstwa PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA.

Jak można zauważyć, koszty związane z odrzuceniem wniosku o derogację będą, mówiąc delikatnie, znaczące. Jak wynika z zamieszczonych w tabeli danych, w razie odrzucenia wniosku koszty uzyskania przychodu przedsiębiorstwa PGE wzrosłyby o 17,4%, a zysk brutto spadłby o prawie 55%. Przedsiębiorstwa energetyczne zaczynają zabezpieczać się czy to przed odrzuceniem wniosku, czy też przewidywanymi wzrostami cen zezwoleń, zakupując je sukcesywnie. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna rozpoczęło rok 2012 z zapasem ponad 50 mln uprawnień EUA i ponad 8 mln CER¹⁹. Dla porównania przydział z tzw. derogacji dla oddziałów spółki na rok 2013 według planu wyniósłby prawie 37,5 mln uprawnień. Zatem, gdyby przedsiębiorstwo zachowało tę rezerwę na rok 2013, a wniosek Polski o tzw. derogację nie zostałby uznany, przedsiębiorstwo na bazie zgromadzonej rezerwy byłoby w stanie funkcjonować na podobnym poziomie wytwórczym przez prawie dwa lata (szacunek został umyślnie zawyżony przede wszystkim dlatego, że założono, że elektrownie otrzymają przydział uprawnień na podstawie art. 10a).

¹⁹ Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2011 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE.

Podsumowanie

Z zaprezentowanych analiz wynika, że w razie odrzucenia polskiego wniosku w oparciu o art. 10c Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r. polskie przedsiębiorstwa energetyczne będą zmuszone ponieść ogromne koszty finansowe związane z zakupem brakujących zezwoleń na emisję CO₂. Należy wspomnieć, że derogacja jest tak naprawdę odroczeniem wyroku dla polskich elektrowni konwencjonalnych, gdyż nawet jeśli polski wniosek zostanie zaakceptowany, to elektrownie będą otrzymywać przydział darmowych uprawnień do emisji CO₂ tylko do roku 2020. Z racji węglowego charakteru sektora wytwórczego energii elektrycznej i antywęglowej polityki UE Polska staje przed niemożliwym zadaniem. W długiej perspektywie ma zmienić oparty na polskiej tradycji i posiadanych zasobach swój mix energetyczny.

Jak zaprezentowano w artykule, koszty wynikające z polityki UE dla firm objętych systemem EU ETS, a wyrażone w wartości niezbędnych do funkcjonowania m.in. elektrowni, w bardzo dużym stopniu wpłyną na sytuację tychże przedsiębiorstw. Tak duży wpływ na sytuację finansową firm nie mógł pozostać niezauważony przez osoby zajmujące się finansami przedsiębiorstw. W odpowiedzi na pojawienie się kolejnego elementu w modelu decyzyjnym przedsiębiorstw objętych EU ETS powstaje nowa kategoria finansów określana jako *corporate carbon finance*, która bada wpływ systemów handlu emisjami na finanse przedsiębiorstw. Jedną z badanych zależności jest wpływ tzw. zarządzania węglowego (*carbon management*) na wynik finansowy. Jak zauważa Will Oulton, szef odpowiedzialnego inwestowania w firmie doradczej Merce, jest niewielka liczba empirycznych dowodów na to, że istnieje związek między sprawnością zarządzania węglowego a wynikiem finansowym przedsiębiorstw, aczkolwiek uważa on, że wydajne zarządzanie ryzykiem węglowym jest postrzegane jako wysoka jakość zarządzania²⁰. Należy także zauważyć, że zmiana sposobu alokacji zezwoleń nie jest jedynym zmartwieniem elektrowni. Jak szacuje Ernst & Young, już w 2016 r. Polska może mieć problem z dostępnością energii elektrycznej, a powodem są przestarzałe elektrownie, których okres używalności niedługo minie. Przedsiębiorstwa energetyczne stoją zatem przed

²⁰ W. Oulton, *Carbon Risk, Performance and Returns*, „Environmental Finance Publications” 2011, October, s. 11.

koniecznością poniesienia ogromnych nakładów inwestycyjnych, co tym bardziej pogarsza sytuację polskiego sektora energii elektrycznej. Wydaje się zatem, że dostarczenie przedsiębiorstwom narzędzi zarządzania tak ogromnymi kosztami, jakimi są koszty zezwoleń do emisji CO₂, może przyczynić się do wsparcia ich działalności tak istotnej z punktu widzenia całej gospodarki.

Literatura

- Baran J., Janik A., Ryszko A., *Handel emisjami*, CeDeWu, Warszawa 2011.
- Bergier T., *Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce*, Fundacja Sendzimira, Warszawa 2010.
- Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003.
- Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, Bruksela, 3.04.2010, http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_PL_ACT_part1_v1.pdf.
- Jeżowski P., *Koszty polityki klimatycznej UE dla polskich przedsiębiorstw energetycznych*, materiały pokonferencyjne Międzynarodowej konferencji „Przedsiębiorstwa wobec zmian klimatu”, Warszawa 2011.
- Kasztelewicz Z., *Wpływ polityki klimatycznej UE na górnictwo i energetykę Polski*, „Zeszyt Naukowy Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk” 2011, nr 81.
- Kronenberg J., Bergier T., *Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce*, Fundacja Sendzimira, Warszawa 2010.
- Oulton W., *Carbon Risk, Performance and Returns*, „Environmental Finance Publications” 2011, October.
- Projekt przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w latach 2013–2020, www.mos.gov.pl.
- Raport roczny z funkcjonowania RB i KSE w roku 2011, PSE Operator 2011.
- „Raport z rynku CO₂” 2012, nr 4.

IMPACT OF REJECTION PROPOSAL FOR A DEROGATION FOR POWER ON FINANCIAL POSITION OF POLISH LARGEST POWER PLANTS

Summary

The purpose of this article is to present on the one hand, the scale of the impact of rejection Polish application for a derogation for polish power plants. On the other hand aim of this article is to show the impact at the enterprise level (in this case power plants) of implementation sustainable development concept and the implementation of mechanisms to internalize externalities. The present value of the derogation granted permission for the Polish power plants was calculated, as well as percent increase in the cost of revenue and gross profit percentage decline as a result of the rejection of an application for the selected company.

Keywords: EU ETS, derogation, carbon finance, corporate finance

JEL Codes: Q i G

Translated by Paweł Witkowski